

12.00.09 – кылмыш-жаза процесси, криминалистика; ыкчам-издөө иши адистиги боюнча юридика илимдеринин кандидаты илимий даражасына изденип алууга сунуш кылынган “Азыркы учурда жалдоо менен адам өлтүрүүнү тергөөнү криминалистикалык камсыздоонун өзгөчөлүктөрү” темасындагы Матамаров Алмаз Нурдуновичтин кандидаттык диссертациясына илимий жетекчинин

ПИКИРИ

А.Н. Матамаровдун диссертациясы көйгөйдүн актуалдуулугун теориялык жана практикалык пландарда чагылдырат.

Укук коргоо органдарынын алдында турган маанилүү жана татаал милдеттердин бири мурдагыдай эле инсанга каршы зордук-зомбулук кылмыштары менен күрөшүү болуп саналат. Албетте, бул күрөш бардык кылмыш иштерин, биринчи кезекте адам өлтүрүү сыяктуу оор жана коркунучтуу кылмыштарды ачуу шартында гана натыйжа бере алат.

Адатта, жалдоо менен киши өлтүрүүлөрдү кылмыш ишинде тажрыйбасы бар жана бул жол менен жан баккан "киллерлер" деп аталган адистер жасашат. Бул адамдар жакшы согуштук даярдыкка ээ, заманбап курал-жарактарды колдонушат, кылдаттык менен даярданышып, бул кылмыштын бетин ачуу мүмкүнчүлүгүн азайтат.

Жалдоо менен адам өлтүрүүлөрдү ийгиликтүү иликтөө үчүн тергөөчүдөн жана ыкчам кызматкерден ар тараптуу даярдык, тыгыз өз ара аракеттенүү талап кылынат. Мунун баары чебердик менен тергөө уюштурууга, сырттан каршылыктарды жоюу жана акыры кылмыштын бетин ачууга мүмкүндүк берет.

Тергөө жана сот практикасын талдоо жалдоо менен адам өлтүрүү боюнча кылмыш иши атайылап, уюшкандык менен жүзөгө ашырылып жаткандыгын тастыктайт. Бул жарандардын өмүрүнө жана ден соолугуна, алардын мүлкүнө зыян келтирүү менен бирге кеңири саясий резонанс жаратат. Мындай кылмыштардын механизми (мотиви, ыкмасы, максаты ж.б.) ушул кезге чейин толук изилдене элек. Укук коргоо органдарынын кызматкерлери үчүн тиешелүү теориялык жана методикалык иштеп чыгуулар, сунуштар жетишээрлик эмес, бул диссертациялык изилдөөнүн актуалдуулугун жана багытын шарттады.

Бардык колдонулуучу илимий-теориялык ыкмаларды жана практикалык ченемдик материалдарды колдонуунун негизинде автор жалдоо менен адам өлтүрүү фактыларын тергөө ишин криминалистикалык камсыздоого байланыштуу маселелерди комплекстүү талдай алды. Ошентип менен биз

жүргүзүлгөн изилдөөнүн жогорку актуалдуулугун жана өз убагында болгондугун, анын илимий жаңылыгын, баалуулугун тастыктай алабыз.

Илимий-квалификациялык иш катары диссертация жаңы илимий багытты иштеп чыгуу же актуалдуу илимий багыттардын биринин концептуалдык өнүгүүсү жана принципиалдуу жаңы натыйжалардын мазмуну сыяктуу квалификациялык белгиге туура келет, алардын жыйындысы илимдин тиешелүү тармагындагы ири жетишкендик болуп саналат. Жогоруда баяндалгандар менен катар диссертацияда билим берүү программаларын ишке ашырууда, жогорку окуу жайларында теориялык жана тармактык дисциплиналарды окутууда жаңы ыкмалар үчүн материал камтылган.

Изилдөөчү теориялык жана практикалык маалыматтардын ири массивин талдап, колдонулуучу изилдөө ыкмаларын колдонгон. Изилдөө жалдоо менен адам өлтүрүү боюнча тергөө ишин криминалистикалык камсыздоонун актуалдуу маселелерине арналган толук илимий эмгек. Изилдөө методологиясы бардык изилденген суроолорду тийиштүү деңгээлде ачып, негиздүү жана жүйөлүү тыянактарды сунуштоого мүмкүндүк берет.

А.Н. Матамаровдун “Азыркы учурда жалдоо менен адам өлтүрүүнү тергөөнү криминалистикалык камсыздоонун өзгөчөлүктөрү” деген темадагы диссертациясын КР УАКнын талаптарына толук жооп берген жана диссертациялык кеңеште каралышы мүмкүн болгон жаңы илимий изилдөө катары кароого болот, ал эми анын автору **Матамаров Алмаз Нурдунович 12.00.09** – кылмыш – жаза процесси, криминалистика; ыкчам-издөө ишмердүүлүгү адистиги боюнча юридикалык илимдердин кандидаты даражасын ыйгарууга татыктуу.

Илимий жетекчи,
юридика илимдеринин доктору, доцент

Э.С. Токторов

